

Sygn. akt: III C 65/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w III Wydziale Cywilnym w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Szymon Stępień

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Dunaj

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej Osiedle (...) -k w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej Wspólnoty Mieszkaniowej Osiedle (...) -k w S. na rzecz powoda S. S. kwotę 2.613,56 zł (dwa tysiące sześćset trzynaście złotych pięćdziesiąt sześć groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty od dnia 5 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej Wspólnoty Mieszkaniowej Osiedle (...) -k w S. na rzecz powoda S. S. kwotę 717 zł (siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zwrócić pozwanej kwotę 303,63 zł (trzysta trzy złote sześćdziesiąt trzy grosze) tytułem nadpłaconej zaliczki.

Sygn. akt III C 65/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 maja 2016 roku

wydanego w postępowaniu zwykłym

Pozwem z dnia 23 maja 2014 roku powód S. S. wniósł o zasądzenie od pozwanej Wspólnoty Mieszkaniowej Osiedle (...) -k w S. na swoją rzecz kwoty 2.613,56 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty i zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że strony zawarły umowę o dzieło, polegającą na montażu oświetlenia i systemu domofonowego. Wskazał, że pozwana nie zapłaciła na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem.

Nakazem zapłaty z dnia 9 października 2014 roku, wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie orzekł o obowiązku zapłacenia przez pozwaną na rzecz powoda kwoty 2.613,56 złotych z odsetkami oraz kosztami procesu.

Powyzszemu nakazowi zapłaty pozwana sprzeciwiła się, zaskarżając go w całości, co doprowadziło do utraty mocy nakazu zapłaty. W sprzeciwie podniosła zarzut potrącenia wierzytelności przysługującej powodowi z jej wierzytelnością z tytułu kosztów naprawy uszkodzeń, do których doszło w dwóch lokalach mieszkalnych wchodzących w skład wspólnoty.

W toku procesu strony podtrzymały dotychczasowe twierdzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 29 lipca 2013 roku powód S. S. zawarł z pozwaną Wspólnotą Mieszkaniową Osiedle (...) - k w S. umowę montażu oświetlenia i systemu domofonowego. W ramach tej umowy powód miał wykonać prace polegające na montażu oświetlenia i systemu domofonowego, zaś pozwana zobowiązała się do zapłacenia na jego rzecz wynagrodzenia w wysokości 64.100,80 złotych brutto, przy czym płatności miały nastąpić po zakończeniu każdego z siedmiu etapów.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- umowa, k. 16-20;

W trakcie wykonywania prac pozwana sporządziła z E. B. oraz A. P. protokoły szkód powstałych w wyniku wykonywania prac przez powoda, polegające na pęknięciu na całej wysokości pomieszczenia na ścianie wejściowej.

Dowód:

- protokoły, k. 40, 48;
- zeznania świadka A. P., k. 90;
- zeznania świadka J. P., k. 91;
- przesłuchanie pozwanej, k. 92-93;

Powód wykonał wszystkie prace przewidziane umową, zaś pozwana zapłaciła mu wynagrodzenie za pierwszych sześć etapów. Dnia 3 października 2013 roku pozwana zawarła z E. B. i A. P. umowy cesji wierzytelności, na podstawie których nabyła wierzytelności tych osób przeciwko powodowi o naprawienie szkód. Dnia 20 listopada 2013 roku powód wystawił fakturę VAT nr (...), w której stwierdził zobowiązanie pozwanej w wysokości 11.063,14 złotych z tytułu montażu oświetlenia - VII etapu. Pismem z dnia 25 listopada 2013 roku pozwana poinformowała, że koszt usunięcia uszkodzeń w dwóch lokalach wynosi 2.613,60 złotych i wezwała powoda do zapłaty tej kwoty pod rygorem potrącenia z końcowej faktury.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- protokoły zdawczo-odbiorczy, k. 22-27;
- faktura, k. 21;
- umowy, k. 44-47;
- pismo z dnia 25 listopada 2013 roku, k. 49;

Pismem z dnia 16 kwietnia 2014 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 2.613,56 złotych. Pismem z dnia 26 czerwca 2014 roku pozwana wezwała powoda do naprawienia szkód powstałych w wyniku wykonywania przez powoda prac budowlanych, w szczególności przywrócenia stanu poprzedniego w dwóch mieszkaniach.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- pismo z dnia 16 kwietnia 2014 roku, k. 28;
- pismo z dnia 26 czerwca 2014 roku, k. 41;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione w całości.

Żądanie powoda było oparte na dyspozycji wynikającej z art. 627 k.c., zgodnie z którym przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Z powyższego wynika, że powód winien był wykazać zawarcie umowy o dzieło, wykonanie swojego zobowiązania oraz wysokość zobowiązania pozwanego. W ocenie sądu okoliczności te powód wykazał w całości. Bezsporne było zawarcie przez strony umowy o dzieło, polegające na montażu oświetlenia i systemu domofonowego, zaś pozwana zobowiązała się do zapłacenia na jego rzecz wynagrodzenia w wysokości 64.100,80 złotych brutto. Nadto okoliczność ta wynika z umowy z dnia 29 lipca 2013 roku. Poza sporem było także i to, że powód prace te wykonał. Pozwana faktu tego nie kwestionowała, a nadto wynika on z protokołów odbioru. Z umowy z dnia 29 lipca 2013 roku wynikało, że z tytułu prac w ostatnim etapie pozwana winna zapłacić po 2.212,63 złotych brutto za prace w każdej klatce. Z protokołów odbioru wynikało, że prace zostały wykonane w 5 klatkach, a zatem łączne wynagrodzenie za prace w ostatnim etapie wyniosło 11.063,15 złotych. Bezsporne było to, że pozwana nie zapłaciła w pełni tego wynagrodzenia, zaś do zapłaty pozostała kwota 2.613,60 złotych.

W toku procesu pozwana podniosła, że skutecznie potrąciła tę wierzytelność powoda z wierzytelnością przysługującą jej z tytułu uszkodzeń w dwóch lokalach. W ocenie sądu nie udowodniła ani istnienia swojej wierzytelności ani skuteczności potrącenia jej z wierzytelnością powoda, dochodzoną w niniejszym procesie. Wprawdzie z zeznań świadków A. P. i J. P. oraz przesłuchania pozwanej wynikało, że w trakcie wykonywania prac przez powoda miało dojść do uszkodzeń w dwóch lokalach, jednak pozwana nie wykazała, by powstały one z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi powód. Nie wykazała również wysokości szkody. Z przeprowadzonego w toku procesu dowodu z opinii biegłego wynikało, że przy założeniu stanu rzeczy wskazywanego przez pozwaną, koszt usunięcia uszkodzeń wynosił 466,07 złotych. Niemniej jednak zauważyć należy, że biegła wskazała, że usterki w obu lokalach zostały usunięte przed przeprowadzeniem przez nią oględzin i nie dysponowała żadnymi wiarygodnymi dokumentami, na podstawie których dałoby się określić rozmiar uszkodzeń, zaś wycena została sporządzona na podstawie zeznań świadków oraz pozwanej. W ocenie sądu taki dowód, w którym biegła sama stwierdza, że nie jest w stanie określić rozmiar uszkodzeń ani wycenić wartość szkody spowodowanej przez pozwanego, nie pozwala sądowi na czynienie ustaleń zgodnych z żądaniem pozwanej. Zwrócić należy uwagę na to, że zgodnie z treścią art. 6 k.c. na pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia istnienia oraz wysokości szkody wyrządzonej przez powoda, a zatem brak dowodów pozwalających na taką ocenę obciążał również pozwaną.

Na marginesie należy również zauważyć, że nawet gdyby pozwana udowodniła powyższy fakt, nie sposób przyjąć, by na tej podstawie doszło do samoistnego umorzenia wierzytelności obu stron. Takie umorzenie wymaga działania i złożenia oświadczeń woli i to zarówno przez osoby uprawnione do działania w imieniu pozwanej, jak i powoda. Wprawdzie w piśmie z dnia 25 listopada 2013 roku pozwana zagroziła powodowi potrąceniem wierzytelności, z żadnego dowodu nie wynika, by tak w istocie było. W kolejnym piśmie z dnia 26 czerwca 2014 roku pozwana wezwała powoda do zapłaty, a zatem nie mogło dojść do umorzenia wierzytelności wcześniej.

W ocenie sądu do umorzenia wierzytelności powoda nie mogłoby dojść także w wyniku oświadczenia złożonego w sprzeczności od nakazu zapłaty. Zgodnie z treścią art. 498 § 1 i 2 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej stronie; jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 499 k.c. potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. W tym zakresie należy zauważyć, że oświadczenie woli dotyczące potrącenia może być złożone także w piśmie procesowym. Takie oświadczenia wywierają podwójny skutek: po pierwsze są oświadczeniem złożonym na piśmie i ich moc ocenia się w oparciu o normy Kodeksu cywilnego, a po drugie stanowią czynność procesową. Oświadczenie takie staje się skuteczne dopiero z chwilą, gdy doszło do wierzyciela wzajemnego w taki sposób, że ten mógł zapoznać się z jego treścią (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 października 2011 roku, sygn. akt VI ACa 407/11, Lex nr 1101540). Rozważenia wymaga

natomiast taka sytuacja, gdy strony są w postępowaniu sądowym działają przez pełnomocników i czy oświadczenia składane takim stronom są składane skutecznie. Zgodnie z treścią art. 91 k.p.c. pełnomocnictwo procesowe obejmuje z samego prawa umocowanie, m.in. do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając powództwa wzajemnego, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jako też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy, zawarcia ugody, zrzeczenia się roszczenia albo uznania powództwa. Przewidziany w art. 91 k.p.c. zakres umocowania nie uprawnia pełnomocnika procesowego z mocy ustawy do złożenia materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu, chociaż oświadczenie woli mocodawcy o udzieleniu pełnomocnictwa do złożenia takiego oświadczenia może być jednak złożone w sposób dorozumiany. Założenie celowego działania mocodawcy w kierunku wygrania procesu pozwala przyjąć, że zakresem umocowania strona objęła także złożenie w jej imieniu określonego oświadczenia woli, jeśli jest to niezbędne w ramach obrony jej praw w procesie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2004 roku, sygn. akt I CK 181/03, Lex nr 163977). Powyższe oznacza więc, że o ile dopuszczalne jest przyjęcie dorozumianego udzielenia pełnomocnictwa przez pozwaną do złożenia przez pełnomocnika w jej imieniu oświadczenia o potrąceniu, tak nie jest dopuszczalne przyjęcie, że powód takie umocowanie również dał swojemu pełnomocnikowi. Co więcej, pełnomocnik powoda wprost wskazał podczas rozprawy dnia 26 kwietnia 2016 roku, że takim umocowaniem nie dysponuje. Skoro do wykładni oświadczeń woli o udzieleniu pełnomocnictwa należy stosować regułę celowego działania mocodawcy w kierunku wygrania procesu, przeto odnosić się to może tylko do osoby, w której imieniu takie oświadczenie ma być złożone. To w wyniku takiego oświadczenia dochodzi do umorzenia obu wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej, a więc tym samym możliwości wygrania procesu lub chociażby zmniejszenia przegranej. Nie sposób takiej interpretacji przyjmować do drugiej strony, która przy takim założeniu przegrywałaby proces lub odnosiłaby mniejszą wygraną. Złożenie oświadczenia o potrąceniu przez pozwaną w sprzeczności od nakazu zapłaty powoduje, że oświadczenie to nie wywołuje jeszcze oczekiwanego skutku, gdyż druga strona musi powziąć o nim wiadomość. Takie stanowisko wyraził także Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 29 listopada 2006 roku, sygn. akt I ACa 1678/06, Lex nr 307225. Co prawda w tym wyroku sąd wyraził swój pogląd co do złożenia oświadczenia na rozprawie, niemniej jednak ogólne reguły, którymi uzasadnił to stanowisko, czynią je również aktualnym co do złożenia takiego oświadczenia na piśmie, które jest kierowane do pełnomocnika procesowego powódki. Pozwana nie wykazała zatem, by oświadczenie jej woli dotyczące potrącenia doszło do samego powoda w taki sposób, by ten mógł się z nim zapoznać.

Mając na uwadze powyższe okoliczności sąd uznał, że powodowi przysługuje roszczenie o zapłatę kwoty 2.613,56 złotych, wobec czego orzekł jak w pkt I sentencji. O roszczeniu odsetkowym orzeczono zgodnie z treścią art. 481 k.c. Zgodnie z treścią § 3 ust. 3 umowy zapłata dokonana będzie przelewem na rachunek wykonawczy w terminie 14 dni od daty otrzymania faktury VAT. Pozwana nie kwestionowała daty otrzymania faktury, tj. 20 listopada 2013 roku. Termin spełnienia świadczenia przypadał zatem na 4 grudnia 2013 roku, zaś następnego dnia pozwana popadła w opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z treścią art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na poniesione przez powoda koszty procesu składały się: opłata sądowa w wysokości 100 złotych, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych. W takim stanie rzeczy sąd postanowił jak w pkt II sentencji.

W toku procesu pozwana uiściła kwotę 1.000 złotych tytułem zaliczki na poczet opinii biegłego. Koszt sporządzenia opinii wyniósł 696,37 złotych, wobec czego sąd zwrócił pozwanej niewykorzystaną część zaliczki, o czym orzekł jak w pkt III sentencji.